

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 15 van de Elektriciteitswet.

Nummer 102279 / 12

Betreft zaak: Ontheffingsaanvraag Energie Combinatie Wieringermeer Netwerk i.o.

Besluit van de Minister van Economische Zaken als bedoeld in artikel 15 E-wet.

INLEIDING EN PROCEDURE

1. Op 17 februari 2006 heeft Energie Combinatie Wieringermeer Netwerk i.o. bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) een verzoek ingediend tot verlening van een ontheffing in de zin van artikel 15, tweede lid van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Het verzoek betreft een elektriciteitsnet op de locatie Agriport A7 in Wieringermeer.
2. Ter voorbereiding van het besluit heeft Raad belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de aanvraag. De aanvraag heeft voor een periode van vier weken voor belanghebbenden ter inzage gelegen. De terinzagelegging is in de Staatscourant van 17 maart 2006, nr. 55, aangekondigd.
3. Er zijn door de Raad geen zienswijzen ontvangen.
4. Op 11 april 2006 heeft de Raad een uittreksel van de KvK-gegevens verkregen van de opgerichte vennootschap ECW Netwerk B.V., waarvan Agriport A7 B.V. momenteel nog enig aandeelhouder is. De aandelen zullen binnenkort worden overgedragen aan de afnemers op het netwerk.

WETTELIJK KADER

Artikel 15 E-wet

5. Op basis van Artikel 10, lid 3 van de E-wet dient degene aan wie een ander net toebehoort dan het landelijk hoogspanningsnet, voor het beheer van dat net een of meer naamloze of besloten vennootschappen als netbeheerder aan te wijzen. Van deze verplichting voor het aanwijzen van een netbeheerder kan op grond van artikel 15, lid 2, van de E-wet 1998 bij de Minister van Economische Zaken ontheffing worden aangevraagd.
6. De Minister van Economische Zaken heeft met ingang van 1 juli 2005 aan de Raad mandaat, volmacht en machtiging verleend tot het nemen van besluiten en verrichten van overige handelingen die verband houden met onder meer artikel 15 van de E-wet.¹ De Raad behandelt om die reden de aanvraag.
7. Een ontheffing kan worden verleend aan degene aan wie een net toebehoort, voorzover daarop slechts een beperkt aantal andere natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. Het gaat daarbij om afnemers die verbonden zijn aan het net van degene aan wie het net toebehoort en waarbij een meetinrichting is geplaatst tussen deze rechtspersonen en het net.²
8. Vastgesteld dient te worden of het net in de zin van de E-wet niet onder de bagatelbepaling van artikel 15, eerste lid, valt. In deze bepaling wordt aangegeven dat geen netbeheerder hoeft te worden aangewezen voor een net met een spanningsniveau van ten hoogste 0,4 kV en een verbruik van ten hoogste 0,1 GWh per jaar, waarvan een ander dan een leverancier of een netbeheerder een recht van gebruik heeft.
9. Ten slotte dient het net in de zin van de E-wet, dat niet onder de bagatelbepaling valt, te worden getoetst aan de criteria genoemd in artikel 15, tweede lid, van de E-wet. Een ontheffing kan alleen worden verleend aan een aanvrager die over een net beschikt waarop een beperkt aantal afnemers is aangesloten. Daarbij dient het net van de aanvrager aan één van de drie volgende criteria te voldoen:
 - a. het net is bestemd om de aanvrager te voorzien van elektriciteit dan wel om het centrale bedrijfsproces van de aanvrager te ondersteunen;
 - b. het net is bestemd om een aantal samenwerkende rechtspersonen te voorzien van elektriciteit en de samenwerking van deze rechtspersonen een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functionerende energiehuishouding in hun vestigingen ten doel heeft;

¹ Besluit mandaat, volmacht en machtiging Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, SC van 4 juli 2005, nr. 126, p. 13.

² Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 26 303, nr. 7

- c. ten aanzien van het net zijn kwaliteitseisen van toepassing die in betekenende mate afwijken van de voorwaarden die de Raad van Bestuur van de NMa op grond van artikel 36 van de E-wet heeft vastgesteld.
10. Op grond van artikel 15, tweede lid, sub d van de E-wet mag de aanvrager geen netbeheerder zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden zijn.
11. Ingevolge het bepaalde in artikel 15, zesde lid, van de E-wet kan in afwijking van het bepaalde in sub d, aan een aanvrager die wel in een groepsmaatschappij met een netbeheerder is verbonden een ontheffing worden verleend, indien in redelijkheid niet kan worden verwacht dat hij een netbeheerder aanwijst voor het net waarop de aanvraag betrekking heeft.
12. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing moet de aanvragende rechtspersoon beschikken over een net waarop een beperkt aantal natuurlijke personen of rechtspersonen is aangesloten. In de wetsgeschiedenis wordt aangegeven dat er geen scherpe getalsgrens valt te geven om te bepalen of aan een net een beperkt aantal afnemers is verbonden.³ Mede in dit verband is ervoor gekozen de beoordeling of er wel of niet sprake is van een beperkt aantal aansluitingen afhankelijk te laten zijn van de mate waarin het publiek belang wordt gediend. Het is aan de ontheffingsaanvrager zelf om te onderbouwen op welke wijze bij verlening van een ontheffing het publiek belang wordt gediend.

Bestaande en toekomstige elektriciteitsnetten

13. In artikel 15 E-wet wordt gesproken over 'een net'. Uit die bewoordingen zou opgemaakt kunnen worden dat alleen voor bestaande netten een ontheffing kan worden verleend. Ook artikel 10 van de E-wet, het artikel waaruit de ontheffingsaanvraag voortvloeit, impliceert dat. In artikel 10, derde lid, E-wet wordt namelijk bepaald dat de rechtspersoon die een recht van gebruik heeft van een net, voor het beheer van dat net een naamloze of besloten vennootschap als netbeheerder aanwijst. Een verwijzing naar toekomstige netten ontbreekt ook hier. Uit de wetsgeschiedenis kan ook niet worden afgeleid dat aandacht is besteed aan toekomstige netten. Er wordt, met andere woorden geen aandacht geschonken aan het feit dat in de praktijk ook behoefte bestaat aan een ontheffing voor het aanwijzen van een netbeheerder voor een toekomstig, nog aan te leggen, elektriciteitsnet. Terwijl er wel degelijk behoefte bestaat aan ontheffingen voor toekomstige netten. Op deze wijze kan namelijk zekerheid worden verkregen over de plichten van de toekomstig neteigenaar en kan door hem een gedegen afweging worden gemaakt over het wel of niet aanleggen van een net. Ondanks niet over een toekomstig net wordt gesproken, zijn er evenmin aanwijzingen te vinden die er op duiden dat de wetgever expliciet bedoeld heeft ontheffingsaanvragen die zien op

³ Tweede Kamer, vergaderjaar 1997-1998, 25 621, nr. 3

toekomstige elektriciteitsnetten, uit te sluiten. Het lijkt er veel meer op dat dit punt tijdens de totstandkoming van de E-wet niet expliciet is meegenomen.

14. Vanwege de bestaande behoefte en het feit dat ontheffingverlening voor toekomstige elektriciteitsnetten niet expliciet wordt uitgesloten, is de Raad van oordeel dat ontheffingverlening voor deze netten mogelijk moet zijn, mits de te realiseren situatie onder één van de hierboven genoemde criteria valt.

FETEN

15. Agriport A7 B.V. ontwikkelt een locatie voor grootschalige glastuinbouw en een bedrijventerrein voor agrologistiek in de Wieringermeer. Een tweetal glastuinbouwbedrijven, te weten Van den Ende Van Kleef B.V. en Kwekerij de Wieringermeer C.V. zullen zich direct vestigen op het terrein. Naar verwachting zullen zich in de toekomst vier bedrijven de overige kavels aankopen. Deze op het elektriciteitsnet aangesloten glastuinbouwbedrijven zullen aandeelhouder worden van ECW Netwerk B.V. De bedrijven op het bedrijventerrein zullen geen aandeelhouder worden, maar via een overeenkomst afspraken maken over de samenwerking en voorwaarden voor aansluiting en transport op het net. ECW Netwerk B.V. zal op het terrein een elektriciteitsnet laten aanleggen, zoals is aangegeven op de aangehechte kaart bij de aanvraag (bijlage 2 bij de aanvraag).
16. Het elektriciteitsnet zal op het regionale net van N.V. Continuon Netbeheer worden aangesloten. Vanaf het station Westwoud zal een 150 kV-kabel aangelegd worden naar het gebied in de Wieringermeer, alwaar via een 150/20 kV-station de distributie overgaat op een 20 kV-net. Op dit 20 kV-net worden de participerende bedrijven aangesloten.
17. ECW Netwerk B.V. zal een gezamenlijk inkoop punt realiseren ten behoeve van de glastuinbouwbedrijven en bedrijven op het bedrijventerrein. ECW Netwerk B.V. zal daarnaast de distributie van de elektriciteit naar de participerende bedrijven verzorgen. ECW Netwerk verenigt een aantal samenwerkende ondernemingen ten behoeve van gezamenlijk gebruik van de infrastructuur, waarbij duurzame energieopwekking in het oog wordt gehouden. Dit blijkt onder meer uit de duurzame energieproductieprojecten die zullen worden ingepast, en uit de bijgevoegde milieurapportage⁴. In de aanvraag wordt aangegeven dat er WKK's worden gevestigd, waarvan de opgewekte elektriciteit op het net wordt ingevoerd en de CO₂-uitstoot als bemesting in de kassen gebruikt wordt. De eerste glastuinbouwbedrijven zullen direct WKK's plaatsen. Restwarmte wordt onderling uitgewisseld. Daarnaast zijn er plannen een biomassa vergistingsinstallatie in gebruik te nemen, die warmte en elektriciteit levert, dat weer via een eigen elektriciteitsnet zal worden gedistribueerd. Alle afnemers kunnen op die wijze profiteren van de duurzame energievoorziening. ECW Netwerk B.V. geeft aan bereid te

⁴ Hoofdstuk 8.9 van de Milieueffectrapportage Agriport A7, bijlage 4 bij de ontheffingsaanvraag.

zijn eventuele derden op het net toe te laten, zolang er geen sprake zal zijn van 'openbare dienstverlening'.

18. ECW Netwerk B.V. is geen netbeheerder, noch is zij in een groep met een netbeheerder verbonden. De aandeelhouders van ECW Netwerk B.V. zijn de op het netwerk aangesloten derden, gesitueerd in het glastuinbouwgebied.

BEOORDELING

19. Bij de beoordeling van de aanvraag komen de volgende punten aan de orde:

- Er is sprake van een net in de zin van artikel 1, onder i, E-wet;
- Er wordt een beperkt aantal afnemers aangesloten (artikel 15, tweede lid, E-wet);
- Het net valt niet onder de bagatelbepaling zoals bedoeld in artikel 15, eerste lid, E-wet;
- Er dient sprake te zijn van één van de eerste drie in artikel 15, tweede lid, E-wet genoemde situaties;
- Indien de aanvrager een netbeheerder is of aan een netbeheerder in een groepsmaatschappij is verbonden, dient de aanvragen aan te geven waarom in redelijkheid niet kan worden verwacht dat een netbeheerder wordt aangewezen. Tevens moet worden gewaarborgd dat de netbeheerder zich onthoudt van iedere bemoeienis met het beheer van het net waarop de aanvraag betrekking heeft.

20. Op grond van de in de aanvraag verschaftte gegevens kan worden geconcludeerd dat sprake is van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, onder i, E-wet. Zoals vereist in artikel 15, tweede lid, E-wet wordt op dat net een beperkt aantal afnemers aangesloten. Gelet op het opgegeven eindverbruik van elektriciteit en het spanningsniveau van het net valt het net niet onder de bagatelbepaling van artikel 15, eerste lid, E-wet. Evenmin is er sprake van een netbeheerder of een aan een netbeheerder verbonden onderneming.

21. Uit de aanvraag blijkt dat sprake is van een situatie als beschreven in onderdeel b van artikel 15, tweede lid, E-wet. Dit houdt in dat het net bestemd is om een aantal samenwerkende (..) rechtspersonen te voorzien van elektriciteit en de samenwerking van deze personen een betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren energiehuishouding in hun vestigingen ten doel heeft.

22. Uit de aanvraag blijkt dat op een aantal wijzen sprake zal zijn van duurzame en milieuhygiënische energievoorziening, zoals door het plaatsen van WKK's, uitwisseling van restwarmte en op termijn een biomassa vergistingsinstallaties en een bio-olie verbrandingsinstallatie. Van deze duurzame opwekking kunnen alle aangeslotenen op het

elektriciteitsnetwerk profiteren. Door gedeeld aandeelhouderschap en de voorgenomen samenwerkingsovereenkomsten is de samenwerking van de aangeslotenen met betrekking tot het netwerk gewaarborgd. Naar het oordeel van de Raad is er derhalve sprake van een samenwerking als in artikel 15, tweede lid, onderdeel b van de E-wet.

BESLUIT

Gelet op het bovenstaande voldoet de aanvraag van ECW Netwerk B.V. aan de voorwaarden van artikel 15, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet en verleen ik hierbij ontheffing van de plicht een netbeheerder aan te wijzen voor het toekomstige net gelegen op de in de aanvraag bedoelde locatie Agriport A7 te Wieringermeer, mits zij daadwerkelijk overgaat tot de in de aanvraag benoemde duurzame energieopwekking, het gedeelde aandeelhouderschap en de samenwerkingsovereenkomst.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. De ontheffinghouder verstrekt aan de Raad binnen redelijke termijn de gegevens en inlichtingen die de Raad redelijkerwijs kan vorderen ten behoeve van het toezicht op de naleving door de ontheffinghouder van het bij of krachtens de E-wet bepaalde.
2. Eventuele naam- en adreswijzigingen, een wijziging in de eigendomsverhouding of elke andere wijziging die van invloed kan zijn op deze ontheffing wordt onverwijld aan de Raad gemeld.
3. De houder van de ontheffing is verplicht om met een ieder die in het kader van de samenwerkende personen zal worden aangesloten op het net waarvoor ontheffing is verleend of met degene die uit dien hoofde reeds is aangesloten op het net en waarvan de overeenkomst is afgelopen, op diens schriftelijk verzoek daartoe te onderhandelen over de voorwaarden en tarieven die de houder van de ontheffing berekent voor het gebruikmaken van het net en schriftelijk een voorstel te doen met betrekking tot genoemde voorwaarden en tarieven. De houder van de ontheffing moet daarbij onderscheid maken tussen de tarieven voor de aansluiting op het net, transport van elektriciteit en het verrichten van systeemdiensten. Binnen drie maanden nadat één of meer van de bij de onderhandelingen betrokken partijen een schriftelijk verzoek heeft gedaan, dienen deze onderhandelingen te zijn afgerond.
4. De ontheffinghouder sluit een ieder die wil worden aangesloten op het net niet eerder aan dan dat de aansluiting van diegene voldoet aan de relevante kwaliteitscriteria.

Den Haag,
Datum:

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

Drs. P.J. Plug
Directeur Directie Toezicht Energie

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen 6 weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH, DEN HAAG. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag